

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

16. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Poljoprivreda – Šećer – Pristojbe na proizvodnju – Pravo na povrat – Uskladišteni šećer koji nije izvezen – Stjecanje bez osnove – Sloboda poduzetništva – Metoda izračuna“

U predmetu C-96/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio tribunal de grande instance de Nanterre (prvostupanjski sud u Nanterreu, Francuska), odlukom od 22. siječnja 2015., koju je Sud zaprimio 26. veljače 2015., u postupku

Saint Louis Sucre, ranije Saint Louis Sucre SA,

protiv

Directeur général des douanes et droits indirects,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen (izvjestitelj), predsjednik vijeća, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan i M. Vilaras, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 11. studenoga 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Saint Louis Sucre, S. Le Roy, odvjetnik, i H.-J. Prieß i C. Pitschas, *Rechtsanwälte*,
- za francusku vladu, D. Colas kao i A. Daly, J. Bousin i C. Candat, u svojstvu agenata,
- za belgijsku vladu, M. Jacobs i J.-C. Halleux, u svojstvu agenata, uz asistenciju B. De Moora i M. Keupa, *avocats*,
- za Europsku komisiju, B. Schima, P. Ondrůšek i A. Lewis, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 28. siječnja 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 15. stavaka 2. i 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1260/2001 od 19. lipnja 2001. o zajedničkom uređenju tržišta u sektoru šećera (SL L 178, str. 1.) kao i na valjanost, u odnosu na taj akt, Uredbe Komisije (EZ) br. 164/2007 od 19. veljače 2007. koja za tržišnu godinu 2005./2006. određuje iznose pristojbi na proizvodnju u sektoru šećera (SL 2007., L 51, str. 17.)
- 2 Taj je zahtjev podnesen u okviru spora između Saint Louis Sucre, ranije Saint Louis Sucre SA i directeur général des douanes et droits indirects povodom iznosa doprinosa plaćenih za tržišnu godinu 2005./2006., u okviru financiranja zajedničkog uređenja tržišta u sektoru šećera.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 9. do 13. i 15. Uredbe br. 1260/2001 glasile su kako slijedi:
 - „(9) Razlozi koji su dosada naveli Zajednicu da uvede sustav proizvodnih kvota za sektor šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa i dalje su valjani. Međutim, taj je sustav prilagođen kako bi se [Europskoj] [z]ajednici omogućili instrumenti potrebni da osigura, na pošten, ali učinkovit način, da sami proizvođači u cijelosti snose troškove prodaje viškova koji proizlaze iz odnosa između proizvodnje Zajednice i njezine potrošnje i da ispuni obveze koje proizlaze iz sporazuma proizišlih iz Urugvajskog kruga multilateralnih pregovora o trgovini, u daljnjem tekstu, „sporazumi GATT” odobreni Odlukom 94/800/EZ [Vijeća, od 22. prosinca 1984., o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.-1994.) (SL 1994, L 336, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavlje 11., svezak 74., str. 3.)].
 - (10) [...] valja sačuvati sustav proizvodnih kvota za tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006.
 - (11) Zajednička organizacija tržišta u sektoru šećera temelji se, s jedne strane, na načelu da proizvođači trebaju snositi punu financijsku odgovornost za gubitke koji svake tržišne godine nastaju zbog prodaje tog dijela količina Zajednice proizvedenih unutar kvote koji predstavlja višak u odnosu na unutarnju potrošnju Zajednice i, s druge strane, na sustavu jamstva u pogledu cijene diferenciranih plasmana prema kvotama proizvodnje dodijeljenima svakom poduzeću. U sektoru šećera, proizvodne kvote dodjeljuju se po poduzeću prema načelu efektivne proizvodnje tijekom određenog referentnog razdoblja.
 - (12) [...] Sustav samofinanciranja sektora putem pristojbi na proizvodnju u sektoru i režim proizvodnih kvota trebaju se zadržati.
 - (13) Stoga, proizvođači trebaju nastaviti snositi financijsku odgovornost putem obveze plaćanja osnovne pristojbe na proizvodnju koja se naplaćuje na svu proizvodnju šećera A i šećera B, koja je, međutim, ograničena na 2 % interventne cijene za bijeli šećer, i putem obveze plaćanja pristojbe koja se naplaćuje na proizvodnju šećera B u iznosu od najviše 37,5 % te cijene. Proizvođači izoglukoze i inulinskog sirupa sudjeluju pod određenim uvjetima u tim pristojbama. [...]

[...]

- (15) Potrošnja, proizvodnja, uvoz, zalihe i prenesene količine te prosječni gubitak koji će se vjerojatno pokriti sustavom samofinanciranja u svakoj pojedinoj tržišnoj godini mogu biti takvi da proizvodne kvote dodijeljene svakom poduzetniku u sektoru šećera rezultiraju količinom izvoza koja premašuje granicu predviđenu Sporazumom [o poljoprivredi sklopljenim u okviru sporazuma GATT]. Stoga se jamstva povezana s kvotama trebaju prilagoditi svake tržišne godine tako da Zajednica može ispuniti svoje obveze.” [neslužbeni prijevod]
- 4 U članku 1. stavku 2. točkama (e) do (g) Uredbe br. 1260/2001 „šećer A” i „šećer B” definirani su kao bilo koja količina šećera koju je odnosni poduzetnik proizveo u određenoj tržišnoj godini unutar kvote A odnosno kvote B, dok je „šećer C” bio bilo koja količina proizvodnje odnosnog poduzetnika u određenoj tržišnoj godini koja je premašivala zbroj kvota A i B ili količina proizvodnje poduzetnika koji nije imao kvotu.
- 5 Poglavlje 2. Uredbe br. 1260/2001, naslovljeno „Sustav kvota”, sastojalo se od članaka 10. do 21. te uredbe. Članak 10. navedene uredbe predviđao je:
- „1. Poglavlje 2. se primjenjuje na tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006.
2. Osnovne količine za proizvodnju šećera A i B [...] su one koje su određene u članku 11. stavku 2.
3. Radi postupanja sukladno obvezama Zajednice na temelju sporazuma [Svjetske trgovinske organizacije o poljoprivredi], [...] jamstva za prodaju šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa proizvedenih unutar kvote mogu se smanjiti za jednu ili više određenih tržišnih godina.
4. U svrhu primjene stavka 3., zajamčene količine unutar kvote utvrđuju se prije 1. listopada za svaku tržišnu godinu na temelju prognoza povezanih s proizvodnjom, uvozima, potrošnjom, skladištenjem, prenesenim količinama, izvoznom bilancom i prosječnim gubitkom koji će se vjerojatno pokriti sustavom samofinanciranja u smislu članka 15. stavka 1. točke (d). Ako te prognoze pokažu da je izvozna bilanca za odnosnu tržišnu godinu veća od maksimuma predviđenog u Sporazumu, zajamčena količina se smanjuje za iznos razlike [...]” [neslužbeni prijevod]
- 6 Člankom 11. Uredbe br. 1260/2001 bile su utvrđene osnovne proizvodne količine A i B za svaku državu članicu, a kvote A i B su zatim bile raspodijeljene među poduzećima. U članku 13. te uredbe bilo je predviđeno da se šećer C nije mogao prodavati na unutarnjem tržištu Zajednice i trebao je biti bilo izvezen u prirodnom stanju prije 1. siječnja na kraju predmetne tržišne godine bilo prenesen na temelju članka 14. iste uredbe.
- 7 Članak 14. stavak 1. navedene uredbe propisivao je:
- „Svako poduzeće može odlučiti da proizvedene količine u toj tržišnoj godini, koje premašuju kvotu za šećer A, u cijelosti ili djelomično prenese u sljedeću tržišnu godinu. Ta je odluka neopoziva.
- Svako poduzeće može odlučiti da proizvodnju u toj tržišnoj godini, za šećer A i šećer B, koja je postala proizvodnja šećera C nakon primjene članka 10. stavaka 3. do 6. u cijelosti ili djelomično prenese u sljedeću tržišnu godinu. Ta je odluka također neopoziva. [...]” [neslužbeni prijevod]
- 8 Članak 15. Uredbe predviđao je sljedeće:
- „1. Prije završetka svake tržišne godine utvrđuje se sljedeće:
- (a) prognoza glede proizvodnje šećera A i B, izoglukoze A i B i inulinskog sirupa A i B u odnosnoj tržišnoj godini;

- (b) prognoza količina šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa prodanih za potrošnju unutar Zajednice tijekom odnosne tržišne godine;
- (c) višak podložan izvozu dobiven oduzimanjem količine iz točke (b) od količine iz točke (a);
- (d) procjena prosječnog gubitka ili prihoda po toni šećera u pogledu izvoznih obveza koje se moraju ispuniti u tekućoj tržišnoj godini.

Taj prosječan gubitak ili prihod jednak je razlici između ukupnog iznosa subvencija i ukupnog iznosa pristojbi u pogledu ukupne tonaže odnosnih izvoznih obveza;

- (e) procjena ukupnog gubitka ili prihoda, dobivenog množenjem viška iz točke (c) s prosječnim gubitkom ili prihodom iz točke (d).

2. Prije završetka tržišne godine 2005./2006. i ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 3. do 6., za tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006. kumulativno se utvrđuje sljedeće:

- (a) višak podložan izvozu određen na temelju konačne proizvodnje šećera A i B, izoglukoze A i B i inulinskog sirupa A i B s jedne strane, te konačna količina šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa prodana za potrošnju unutar Zajednice s druge strane;
- (b) prosječni gubitak ili prihod po toni šećera koji je nastao na temelju ukupnih odnosnih izvoznih obveza, izračunan uporabom metode opisane u drugom podstavku stavka 1. točke (d);
- (c) ukupni gubitak ili prihod, dobiven množenjem viška iz točke (a) s prosječnim gubitkom ili prihodom iz točke (b);
- (d) ukupan iznos naplaćenih osnovnih pristojbi na proizvodnju i pristojbi na proizvodnju šećera B.

Procjena ukupnog gubitka ili prihoda iz stavka 1. točke (e) prilagodit će se sukladno razlici između iznosa iz točaka (c) i (d).

3. Ako brojke utvrđene sukladno stavku 1. i prilagođene sukladno stavku 2. i ne dovodeći u pitanje članak 18. stavak 1. rezultiraju predvidljivim ukupnim gubitkom, tada se taj gubitak dijeli s procijenjenom proizvodnjom šećera A i B, izoglukoze A i B i inulinskog sirupa A i B, u tekućoj tržišnoj godini. Dobiveni iznos naplaćuje se proizvođačima kao osnovna pristojba na njihovu proizvodnju šećera A i B, izoglukoze A i B i inulinskog sirupa A i B.

[...]

8. Prema postupku predviđenom u članku 42. stavku 2., utvrđuju se načini primjene ovog članka, a osobito:

— iznosi pristojbe koje treba naplatiti,

– [...]” [neslužbeni prijevod]

- 9 Članak 6. stavak 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 314/2002 od 20. veljače 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu sustava kvota u sektoru šećera (SL 2002., L 50, str. 40.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1140/2003 od 27. lipnja 2003. (SL 2003., L 160, str. 33.), propisuje:

„Količina prodana za potrošnju unutar Zajednice koja se utvrđuje sukladno članku 15. stavku 1. točki (b) i članku 15. stavku 2. točki (a) Uredbe br. [1260/2001] određuje se na temelju zbroja količina, izraženih u bijelom šećeru, šećerima i sirupima iz članka 1. stavka 1. točaka (a) do (d) ove uredbe, izoglukoze i inulinskog sirupa:

- (a) uskladištenih na početku tržišne godine;
- (b) prodanih unutar kvota A i B;
- (c) uvezenih u prirodnom stanju;
- (d) sadržanih u uvezenim prerađenim proizvodima;

Od količina iz prvog podstavka potom se oduzimaju količine, izražene u bijelom šećeru, šećeru, izoglukozi i inulinskom sirupu:

- (a) izvezene u prirodnom stanju;
- (b) sadržane u izvezenim prerađenim proizvodima;
- (c) uskladištene na kraju tržišne godine;
- (d) za koje su izdane potvrde za proizvodne subvencije kako je predviđeno člankom 7. stavkom 3. Uredbe [br. 1260/2001].

Količine iz prvog podstavka, točaka (c) i (d) i drugog podstavka točaka (a) i (b) uzimaju se iz baza podataka Eurostata i odnose se, u nedostatku potpunih podataka za tržišnu godinu, na posljednjih dostupnih dvanaest mjeseci. [...]

[...]” [neslužbeni prijevod]

- 10 Uredba br. 1260/2001 stavljena je izvan snage i zamijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 318/2006 od 20. veljače 2006. o zajedničkoj organizaciji tržišta u sektoru šećera (SL 2006., L 58, str. 1.), koja je stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) (SL 2007., L 299, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 9., str. 61.), koja je pak stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL 2013., L 347, str. 671.)
- 11 Uvodna izjava 19. Uredbe br. 318/2006 glasila je:

„Potrebno je uvesti pristojbu na proizvodnju kako bi se doprinijelo financiranju troškova nastalih u okviru zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera.” [neslužbeni prijevod]

- 12 Članak 8. te uredbe, naslovljen „Dodatna kvota šećera”, u stavcima 1. i 3. propisivao je:
- „1 Najkasnije 30. rujna 2007., svako poduzeće za proizvodnju šećera može zahtijevati od države članice u kojoj ima poslovni nastan da mu dodijeli dodatnu kvotu šećera.
- [...]
3. Jedinostveni iznos od 730 [eura] naplaćuje se na dodatne kvote koje su bile dodijeljene poduzećima sukladno stavcima 1. i 2. Naplaćuje se na svaku tonu dodijeljene dodatne kvote.” [neslužbeni prijevod]
- 13 Članak 16. navedene uredbe, naslovljen „Pristojba na proizvodnju”, predviđao je u stavcima 1. i 2.:
- „1 Od tržišne godine 2007./2008. za kvote za šećer, kvote za izoglukozu i kvote za inulinski sirup koje posjeduju poduzeća za proizvodnju šećera, izoglukoze ili inulinskog sirupa kako je navedeno u članku 136. stavku 2., naplaćuje se pristojba na proizvodnju.
2. Pristojba na proizvodnju se utvrđuje na 12,00 [eura] po toni šećera unutar kvote i inulinskog sirupa unutar kvote. Za izoglukozu, pristojba na proizvodnju iznosi 50 % pristojbe koja se primjenjuje za šećer.” [neslužbeni prijevod]
- 14 Članak 32. Uredbe br. 318/2006 naslovljen „Područje primjene izvoznih subvencija” predviđao je u stavcima 1. i 2. mogućnost uvođenja izvozne subvencije za šećer, izoglukozu i inulinski sirup.
- 15 Članak 44. navedene uredbe, pod naslovom „Prijelazne/privremene mjere”, glasio je:
- „Sukladno postupku iz članka 39. stavka 2. mogu se donijeti mjere:
- (a) kako bi se olakšao prijelaz iz stanja tržišta tijekom tržišne godine 2005./2006. u stanje tržišne godine 2006./2007., osobito smanjujući količinu koja se može proizvesti unutar kvote, i kako bi se olakšao prijelaz odredbi predviđenih Uredbom [br. 1260/2001] na one iz ove uredbe,
- i
- (b) kako bi se osiguralo da Zajednica poštuje međunarodne obveze u pogledu šećera C iz članka 13. Uredbe [br. 1260/2001], izbjegavajući pritom neorganiziranost tržišta šećera u Zajednici.” [neslužbeni prijevod]
- 16 Na temelju uvodne izjave 8. Uredbe (EZ) br. 493/2006 Komisije od 27. ožujka 2006. o utvrđivanju prijelaznih mjera u okviru reforme zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera te o izmjeni uredaba Komisije (EZ) br. 1265/2001 i (EZ) br. 314/2002 (SL 2006., L 89, str.11.):
- „Kako bi se izvršio izračun, utvrđivanje i naplata pristojbi na proizvodnju za tržišnu godinu 2005./2006., određene odredbe Uredbe [br. 314/2002] i Uredbe Komisije (EZ) br. 779/96 od 29. travnja 1996. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1785/81 u pogledu obavijesti u sektoru šećera [(SL 1996., L 106, str. 9.)], trebaju se nastaviti primjenjivati nakon 30. lipnja 2006. Pristojbe se računaju na temelju statističkih podataka koji se redovno ažuriraju. Uzimajući u obzir činjenicu da se radi o posljednjem utvrđivanju pristojbi za cijelo razdoblje koje teče od tržišne godine 2001./2002. do tržišne godine 2005./2006. bez naknadne mogućnosti, kao u prethodnim godinama, da se prilagode izračuni na temelju ažuriranih podataka, potrebno je odgoditi izračun i utvrđenje pristojbi do 15. veljače 2007. kako bi se zajamčila pouzdanost izračuna i mjerodavnost korištenih statističkih podataka.” [neslužbeni prijevod]

17 U skladu s člankom 6. Uredbe br. 493/2006:

„Uredba [br. 314/2002], kako je izmijenjena ovom uredbom, primjenjuje se na utvrđivanje i [na] naplatu pristojbi na proizvodnju za trgovačku godinu 2005./2006., uključujući ispravke koji se odnose na izračun pristojbi za tržišne godine 2001./2002. do 2004./2005. predviđenih u članku 15. stavku 2. Uredbe [br. 1260/2001].” [neslužbeni prijevod]

18 Članak 12. Uredbe br. 493/2006 glasi:

„Uredba [br. 314/2002] mijenja se kako slijedi:

[...]

3. Članak 8. mijenja se kako slijedi:

„(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Što se tiče tržišne godine 2005./2006., iznosi i koeficijenti iz prvog stavka točaka (a) i (b) utvrđeni su prije 15. veljače 2007.’

[...]” [neslužbeni prijevod]

19 Iznosi pristojbi na proizvodnju utvrđeni su za trgovačku godinu 2005./2006. Uredbom br. 164/2007. Nakon presude od 8. svibnja 2008., Zuckerfabrik Jülich i dr. (C-5/06 i C-23/06 do C-36/06, EU:C:2008:260) Komisija je donijela Uredbu (EZ) br. 1193/2009 od 3. studenoga 2009. o ispravku uredaba (EZ) br. 1762/2003, (EZ) br. 1775/2004, (EZ) br. 1686/2005, (EZ) br. 164/2007 i utvrđivanju pristojbi na proizvodnju u sektoru šećera za tržišne godine 2002./2003., 2003./2004., 2004./2005. i 2005./2006. (SL L 2009., 8. 12. 2009., str. 1.). S obzirom na to da je Uredbu br. 1193/2009 Sud proglasio nevaljanom u presudi od 27. rujna 2012., Zuckerfabrik Jülich i dr. (C-113/10, C-147/10 i C-234/10, EU:C:2012:591), Vijeće Europske unije donijelo je Uredbu (EU) br. 1360/2013 od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju pristojbi na proizvodnju u sektoru šećera za tržišne godine 2001./2002., 2002./2003., 2003./2004., 2004./2005. i 2005./2006., koeficijenta potrebnog za izračun dodatnih pristojbi za tržišne godine 2001./2002. i 2004./2005. i iznosa koji proizvođači šećera trebaju platiti prodavateljima šećerne repe u pogledu razlike između maksimalne pristojbe i pristojbe koju treba naplatiti za tržišne godine 2002./2003., 2003./2004. i 2005./2006. (SL L 2013., 19. 12. 2013., str. 2.).

20 Uredbom Komisije (EZ) br. 958/2006 od 28. lipnja 2006. o stalnom pozivu na podnošenje ponuda kako bi se odredili povrati izvoznih carina za bijeli šećer za poljoprivrednu godinu 2006./2007 (SL 2006., L 175, str. 49.) pristupilo se takvom podnošenju ponuda.

21 Novo podnošenje ponuda bilo je organizirano nakon donošenja Uredbe Komisije (EZ) br. 900/2007 od 27. srpnja 2007. o stalnom pozivu na podnošenje ponuda za određivanje subvencija za izvoz bijelog šećera do kraja tržišne godine 2007./2008. (SL 2007., L 196, str. 26.).

22 Na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe br. 1360/2013, pristojbe na proizvodnju u sektoru šećera za tržišnu godinu 2005./2006., kako su predviđene u Prilogu točki 1. toj uredbi, proglašene su primjenjivima počevši od 23. veljače 2007. odnosno od samog datuma počevši od kojeg su, sukladno članku 2. Uredbe br. 164/2007, pristojbe kako su predviđene potonjom uredbom trebale postati primjenjive.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 23 Saint Louis Sucre je društvo koje proizvodi šećer, koje je bilo obuhvaćeno zajedničkom organizacijom tržišta u sektoru šećera uspostavljenom Uredbom br. 1260/2001 te je, stoga, bilo obvezno plaćati pristojbe na proizvodnju uvedene tom uredbom.
- 24 Tvrdi da za tržišnu godinu 2005./2006. nije trebalo biti obvezno platiti pristojbe za financiranje izvoznih subvencija za šećer odnosno količine koje je imalo u zalihama te koje nisu izvezeno do 30. lipnja 2006., odnosno datuma prestanka važenja zajedničke organizacije tržišta kojom su te pristojbe i subvencije bile uređene, društvo Saint Louis Sucre podnijelo je 28. prosinca 2008. prigovor kojim je tražilo povrat iznosa od 158 982 544 eura, koji je porezno tijelo odbilo 30. rujna 2009.
- 25 S obzirom na to da je prigovor odbijen odlukom *direction générale des douanes et droits indirects* od 30. rujna 2009., Saint Louis Sucre je tužbom od 19. studenoga 2009. pokrenuo postupak pred *tribunal de grande instance de Nanterre* (Francuska) radi poništenja te odluke.
- 26 Dana 6. rujna 2010. postupak pred *tribunal de grande instance de Nanterre* je na zahtjev stranaka prekinut dok Sud ne donese presudu o prethodnom pitanju o valjanosti Uredbe br. 1193/2009. S obzirom na to da je tu uredbu Sud proglasio nevaljanom u presudi od 27. rujna 2012., *Zuckerfabrik Jülich i dr.* (C-113/10, C-147/10 i C-234/10, EU:C:2012:591), Vijeće je donijelo Uredbu br. 1360/2013. Nakon donošenja potonje uredbe, postupak se nastavio.
- 27 Prema društvu Saint Louis Sucre, iako Uredba br. 1360/2013 dopušta izračun traženog iznosa povrata, ostaje pitanje povrata pripadajućih pristojbi za uskladišteni šećer koji nije izvezen nakon isteka zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera uspostavljenom Uredbom br. 1260/2001 s obzirom na to da je Uredbom br. 318/2006 prekinut mehanizam pristojbi na proizvodnju. No nova zajednička organizacija tržišta u sektoru šećera koja je uvedena potonjom uredbom više nije predviđala pristojbe na proizvodnju namijenjene samofinanciranju izvoza, na način da dio plaćenih pristojbi ne bi bio iskorišten za financiranje izvoza već bi doveo do bogaćenja Unije. Navodeći da je Unija akumulirala zalihu od 5 669 000 tona šećera unutar kvote do 30. lipnja 2006., obračunato kao višak podložen izvozu koji nije izvezen, i da nije isplaćen nikakav povrat do tog dana na ime tih količina, Saint Louis Sucre smatra da je njegov zahtjev za naknadu na tom temelju opravdan.
- 28 U tim je okolnostima *tribunal de grande instance de Nanterre* odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Moraju li se članak 15. stavak 2. i članak 8. Uredbe br. 1260/2001, koja se primjenjuje u skladu s uvodnim izjavama 9. i 11. i presudama od 8. svibnja 2008., *Zuckerfabrik Jülich i dr.* (C-5/06 i C-23/06 do C-36/06, EU:C:2008:260) i od 27. rujna 2012., *Zuckerfabrik Jülich i dr.* (C-113/10, C-147/10 i C-234/10, EU:C:2012:591) i opća načela prava Zajednice o zabrani neopravdanog bogaćenja, proporcionalnosti i poduzetničke slobode tumačiti u smislu da proizvođač šećera ima pravo na povrat pristojbi na proizvodnju koje su plaćene proporcionalno količini šećera unutar kvote koji je još bio uskladišten na dan 30. lipnja 2006. s obzirom na to da sustav pristojbi na proizvodnju nakon tog datuma nije bio ponovno uveden Uredbom Vijeća br. 318/2006?
- 2.a U slučaju potvrdnog odgovora na prijašnje prethodno pitanje, mora li se iznos pristojbi koje se trebaju isplatiti proizvođačima temeljiti samo na tonaži šećera evidentiranog u zalihama na dan 30. lipnja 2006.?
- 2.b U slučaju negativnog odgovora na prijašnje prethodno pitanje, mora li se tonaža šećera kao osnova za povrat pristojbi temeljiti na varijaciji zalihama šećera Zajednice između 1. srpnja 2001. i 30. lipnja 2006.?

3. Može li se pristojba koju treba vratiti valjano izračunati množenjem zaliha šećera određenih u odgovoru na drugo prethodno pitanje s ponderiranim prosjekom ‚prosječnih gubitaka‘ utvrđenih tijekom [zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera za tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006.] ili se mora drukčije izračunati i na koji način?
4. U slučaju potvrdnog odgovora na prijašnja pitanja, je li Uredba br. 164/2007 nevaljana?”

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 29 Francuska vlada je najprije istaknula da su pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev očito nedopuštena zbog sljedećih razloga.
- 30 Prvo, sud koji je uputio zahtjev nije naveo razloge koji mogu opravdati njegov zahtjev te je samo naveo postojanje osporavanja tumačenja akta Unije. Taj je sud ustvari samo podnio Sudu pitanja koja mu je predložio tužitelj u glavnom postupku.
- 31 Drugo, činjenični okvir koji je utvrdio sud koji je uputio zahtjev ne omogućava odrediti jesu li pitanja potrebna za rješenje spora iz glavnog postupka.
- 32 No nesporno je da je nakon presuda od 8. svibnja 2008., Zuckerfabrik Jülich i dr. (C-5/06 i C-23/06 do C-36/06, EU:C:2008:260) i od 27. rujna 2012., Zuckerfabrik Jülich i dr. (C-113/10, C-147/10 i C-234/10, EU:C:2012:591) i rješenja od 6. listopada 2008., SAFBA (C-175/07 do C-184/07, EU:C:2008:543), kojima su proglašene nevaljanima uredbe Komisije na temelju kojih su nacionalna tijela od proizvođača šećera naplatila pristojbe na proizvodnju, Komisija time što je donijela Uredbu br. 1193/2009, a zatim i Vijeće time što je donijelo Uredbu br. 1360/2013, poduzeli mjere koje su predstavljale izvršenje tih presuda i tog rješenja. Međutim, povrati utemeljeni na Uredbi br. 1360/2013 bili su izvršeni u korist proizvođača šećera tek u travnju 2015., odnosno nakon uvođenja ovog zahtjeva za prethodnu odluku, podnesenog 22. siječnja 2015. Stoga, sud koji je uputio zahtjev nije mogao donijeti zaključak koji proizlazi iz takve naknade u odnosu na postupak koji se vodi pred njim i, osobito, odrediti je li ta naknada mogla imati za posljedicu to da tu tužbu učini bespredmetnom.
- 33 Treće, sud koji je uputio zahtjev nije objasnio razloge zbog kojih se pita o valjanosti Uredbe br. 164/2007 ni o vezi koju uspostavlja između te uredbe i glavnog postupka.
- 34 U tom pogledu valja podsjetiti da prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda pitanja o tumačenju prava Unije koja uputi nacionalni sud unutar pravnog i činjeničnog okvira koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati uživaju presumpciju relevantnosti. Sud može odbiti odlučiti o pitanju koje je uputio nacionalni sud samo kada na očit način proizlazi da traženo tumačenje prava Unije nema nikakav odnos sa stvarnošću ili predmetom glavnog postupka, kada je problem hipotetske naravi ili kada Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima koji su potrebni kako bi se na koristan način odgovorilo na pitanja koja su mu postavljena (presuda od 11. studenoga 2015., Pujante Rivera, C-422/14, EU:C:2015:743, t. 20. i navedena sudska praksa).
- 35 U ovom slučaju iz zahtjeva za prethodnu odluku jasno proizlazi da sud koji je uputio zahtjev pita Sud za tumačenje članka 15. stavaka 2. i 8. Uredbe br. 1260/2001 kao i, prema potrebi, o valjanosti Uredbe br. 164/2007, kako bi odlučio o valjanosti odbijanja nadležnih nacionalnih tijela da društvu Saint Louis Sucre vrate pristojbe na proizvodnju koje je platilo za količine šećera koje su bile uskladištene 30. lipnja 2006., s obzirom na to da sustav pristojbi na proizvodnju nije bio nastavljen nakon tog datuma Uredbom br. 318/2006.
- 36 Kada je riječ, posebno, o četvrtom prethodnom pitanju koje se odnosi na valjanost Uredbe br. 164/2007, društvo Saint Louis Sucre se u svojem pisanom očitovanju pozvalo na nevaljanost te uredbe, dok je belgijska vlada smatrala da je ona valjana i da sa svoje strane Komisija ističe da nije

trebalo odgovoriti na to pitanje, jer je Sud navedenu uredbu proglasio nevaljanom u presudi od 27. rujna 2012., Zuckerfabrik Jülich i dr. (C-113/10, C-147/10 i C-234/10, EU:C:2012:591). Belgijska vlada i Komisija su zatim, kao odgovor na pisano pitanje Suda, ocijenile da bi Sud trebao tumačiti to četvrto pitanje na način da se odnosi na valjanost Uredbe br. 1360/2013. Francuska vlada je zauzela isto stajalište, osim općenitijih dvojbi o dopuštenosti tih zahtjeva za prethodnu odluku. Saint Louis Sucre je također u tom smislu odgovorio, pod uvjetom da, u slučaju da se utvrdi da je potonja uredba nevaljana, to ne utječe na naknade koje su već odobrene proizvođačima primjenom te uredbe.

37 U tom smislu valja podsjetiti da je, kako proizlazi iz točke 22. ove presude, Uredba br. 1360/2013 zamijenila, u pogledu pristojbi na proizvodnju u sektoru šećera za tržišnu godinu 2005./2006., Uredbu br. 164/2007 s retroaktivnim učinkom od 23. veljače 2007.

38 Stoga četvrto pitanje treba shvatiti na način da se odnosi na valjanost Uredbe br. 1360/2013.

39 Iz prethodno navedenog proizlazi da je zahtjev za prethodnu odluku dopušten u cijelosti.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

40 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. stavke 2. i 8. Uredbe br. 1260/2001 tumačiti na način da proizvođaču šećera dodjeljuje pravo da mu se naknade pristojbe na proizvodnju plaćene za količine šećera unutar kvota A i B koje su još bile uskladištene 30. lipnja 2006., s obzirom na to da režim pristojbi na proizvodnju nije bio nastavljen nakon tog datuma Uredbom br. 318/2006.

41 To prvo pitanje podrijetlo vuče iz zahtjeva društva Saint Louis Sucre kojim u biti traži ponovni izračun svoje pristojbe na proizvodnju za tržišnu godinu 2005./2006., zato što zalihe šećera unutar kvota A i B koje postoje u Zajednici na kraju tog tržišnog razdoblja nisu dovele do troškova vezanih za njihovu prodaju.

42 U tom pogledu treba podsjetiti da je članak 15. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 1260/2001 predviđao da je prije kraja tržišne godine 2005./2006. trebalo kumulativno utvrditi, za tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006., višak podložan izvozu, ustanovljen u svrhu konačne proizvodnje šećera A i B, izoglukoze A i B i inulinskog sirupa A i B, s jedne strane, i konačne količine šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa prodanog za potrošnju unutar Zajednice, s druge strane.

43 No, sukladno članku 6. stavku 4. Uredbe br. 314/2002, kako je izmijenjena Uredbom br. 1140/2003, u svrhu izračuna navedenog viška podložnog izvozu, količina šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa prodanog za potrošnju unutar Zajednice bila je utvrđena na temelju iznosa tih uskladištenih količina na početku tržišne godine, proizvedenih unutar kvota A i B, uvezenih u prirodnom stanju kao i sadržanih u uvezenim prerađenim proizvodima, umanjениh za količine tih istih prehrambenih proizvoda u prirodnom stanju, sadržanih u izvezenim prerađenim proizvodima, uskladištenim na kraju tržišne godine ili za koje su izdane potvrde za proizvodne subvencije.

44 Stoga bi u okviru izračuna viška podložnog izvozu za tržišne godine 2001./2002. do 2005./2006. isključenje količina šećera, izoglukoze i inulinskog sirupa uskladištenih na kraju tržišne godine 2005./2006. bilo protivno kako članku 6. stavku 4. Uredbe br. 314/2002, kako je izmijenjena Uredbom br. 1140/2003, koja izričito predviđa uzimanje u obzir tih uskladištenih količina, tako i članku 15. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 1260/2001, koja se također odnosi na višak podložan izvozu koji nije izvezen, koji nužno obuhvaća, kako proizlazi iz uvodne izjave 15. posljednje uredbe, količine koje se nalaze na tržištu na kraju predmetne tržišne godine, i one uskladištene.

- 45 Osim toga, kako je nezavisna odvjetnica iznijela u točki 77. svojeg mišljenja, činjenica da se nastavlja pozivati na „predvidivi” ukupni gubitak, čak i nakon izmjene predviđene u članku 15. stavcima 2. i 3. Uredbe br. 1260/2001, kada se radi o tržišnim godinama 2001./2002. do 2005./2006., implicira da gubitak još nije u cijelosti nastao. Sud je osim toga presudio da se metodom izračunavanja predvidivog ukupnog gubitka u svakom slučaju želi na napredan i na konvencionalan način utvrditi gubitke uzrokovane prodajom viška proizvodnje Zajednice (presuda od 8. svibnja 2008., Zuckerfabrik Jülich i dr., C-5/06 i C-23/06 do C-36/06, EU:C:2008:260, t. 43.).
- 46 Nadalje, važno je naglasiti, kako ističe nezavisna odvjetnica u točki 82. svojeg mišljenja, da reformom zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera koja je bila provedena Uredbom br. 318/2006, iako je bila dalekosežna, sustav izvoznih subvencija, kako proizlazi iz članka 32. stavaka 1. i 2. te uredbe, nije ukinut.
- 47 Stoga je postojalo preklapanje između zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera uvedene Uredbom br. 1260/2001 za razdoblje od 2001./2002. do 2005./2006. i te iste zajedničke organizacije tržišta kako je reformirana Uredbom br. 318/2006 od tržišne godine 2006./2007. nadalje.
- 48 Tako se na temelju Uredbe br. 958/2006 postupilo po stalnom pozivu na podnošenje prijave za tržišnu godinu 2006./2007. za određivanje izvoznih subvencija za bijeli šećer.
- 49 Stoga, mogućnost za proizvođače da izvoze uskladišteni šećer uz izvoznju subvenciju nije prestala sa zadnjim danom tržišne godine 2005./2006.
- 50 Konačno, valja istaknuti da se člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 318/2006 uveo porez na proizvodnju tek od tržišne godine 2007./2008., s obzirom na to da taj porez za cilj uostalom ima, sukladno uvodnoj izjavi 19. te uredbe, doprinijeti financiranju troškova koji nastanu u okviru zajedničke organizacije tržišta u sektoru šećera, a ne potpuno financiranje, poput pristojbi na proizvodnju predviđenih Uredbom br. 1260/2001, troškova prodaje viškova koji proizlaze iz odnosa između proizvodnje Zajednice i njezine potrošnje.
- 51 U ovom slučaju može se podsjetiti da se na temelju Uredbe br. 900/2007 postupilo po stalnom pozivu na podnošenje prijave do kraja tržišne godine 2007./2008. za određivanje izvoznih subvencija za bijeli šećer.
- 52 U tim okolnostima, uzimajući u obzir činjenicu da zakonodavac Unije u području poljoprivrede raspolaže širokom diskrecijskom ovlašću koja odgovara političkim odgovornostima koje mu dodjeljuju članci 40. do 43. UFEU-a i da se stoga nadzor suda mora ograničiti na to da provjeri sadrži li predmetna mjera očitu pogrešku ili zlouporabu ovlasti ili je li predmetno tijelo očito prekoračilo granice svoje diskrecijske ovlasti (presuda od 14. ožujka 2013., Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, t. 43. i navedena sudska praksa), proizlazi da Vijeće nije počinilo očitu pogrešku, zlouporabu ovlasti ili očito prekoračenje granica svojih diskrecijskih ovlasti kada je predvidjelo da za trgovačku godinu 2005./2006. višak podlozan izvozu koji postoji za tu tržišnu godinu bude uzet u obzir, uključujući nužno količine uskladištenog šećera na kraju tržišne godine.
- 53 Što se tiče argumenta koji je iznio Saint Louis Sucre na raspravi, prema kojem su izvozne subvencije dodijeljene u okviru tržišne godine 2006./2007. bile financirane od iznosa naplaćenih na dodatne kvote šećera dodijeljene poduzećima koja proizvode šećer tijekom te tržišne godine, sukladno članku 8. Uredbe br. 318/2006, treba utvrditi da se radi o dobrovoljnoj dodjeli kvota, koja se dogodila na zahtjev samih poduzeća, i da u svakom slučaju nijedan element u spisu ne pokazuje da iznosi koji su tako naplaćeni nisu bili korišteni za pokrivanje troškova vezanih za dodatne kvote, već financiranje navedenih subvencija.

- 54 Uzimajući u obzir prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 15. stavke 2. i 8. Uredbe br. 1260/2001 treba tumačiti na način da proizvođaču šećera ne dodjeljuje pravo da mu se naknade pristojbe na proizvodnju plaćene za količine šećera unutar kvota A i B koje su još bile uskladištene 30. lipnja 2006., s obzirom na to da režim pristojbi na proizvodnju nije bio nastavljen nakon tog datuma Uredbom br. 318/2006.

Drugo i treće pitanje

- 55 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovarati na drugo i treće pitanje.

Četvrto pitanje

- 56 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, nije otkriven nijedan element koji bi mogao utjecati na valjanost Uredbe br. 1360/2013.

Troškovi

- 57 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 15. stavke 2. i 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1260/2001 od 19. lipnja 2001. o zajedničkom uređenju tržišta u sektoru šećera (SL L 178, str. 1.) treba tumačiti na način da proizvođaču šećera ne dodjeljuje pravo da mu se naknade pristojbe na proizvodnju plaćene za količine šećera unutar kvota A i B koje su još bile uskladištene 30. lipnja 2006., s obzirom na to da režim pristojbi na proizvodnju nije bio nastavljen nakon tog datuma Uredbom Vijeća (EZ) br. 318/2006 od 20. veljače 2006. o zajedničkom uređenju tržišta u sektoru šećera.**
- 2. Nije otkriven nijedan element koji bi utjecao na valjanost Uredbe Vijeća (EU) br. 1360/2013 od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju pristojbi na proizvodnju u sektoru šećera za tržišne godine 2001./2002., 2002./2003., 2003./2004., 2004./2005. i 2005./2006., koeficijenta potrebnog za izračun dodatnih pristojbi za tržišne godine 2001./2002. i 2004./2005. i iznosa koji proizvođači šećera trebaju platiti prodavateljima šećerne repe u pogledu razlike između maksimalne pristojbe i pristojbe koju treba naplatiti za tržišne godine 2002./2003., 2003./2004. i 2005./2006.**

Potpisi